

Martinair
your choice

M

WINTER 2010

Duty-free
Exclusives

OVER 25 PAGES
OF SHOPPING

Party Time

Get ready for the
2011 Aruba Carnival

Nature's Bounty

Awe-inspiring
spots around the
Martinair network

The insider's
guide

How to live
like a local
in Havana

African

ADVENTURE

Four exciting challenges for
thrill-seekers in Mombasa

Plus: News & destination information Comfort Class and our photo competition

NL

EN

Inhoud | Contents

((radar))

EVENEMENTEN

9

EVENTS

Avontuur op het netwerk van Martinair, met drag-racing op Curaçao, schildpadden beschermen op Aruba en een barracudaviswedstrijd in Cancún die nèt even iets anders is...

Fun and games around the Martinair network, including drag racing in Curaçao, turtle conservation in Aruba and a barracuda fishing competition with a twist in Cancún!

[ROUND THE NETWORK]

WONDEREN DER NATUUR

22

NATURE'S BEST Awe-inspiring sights from Mother Nature that are worth leaving the beach for.

Natuurwonderen waar u het strand voor verlaat.

[ARUBA]

KLEURIG CARNAVAL

30

CARNIVAL COLOUR Get ready for the biggest event on Aruba's calendar... Carnival 2011.

Stort u in het gedruis van Aruba's grootste evenement: carnaval 2011.

[MOMBASA]

AFRIKAANS AVONTUUR

38

ADVENTURE AFRICA Experience extreme Kenya with these adrenaline-fuelled pursuits.

Adrenalineverhogende activiteiten in extreem Kenia.

[HAVANA]

GEHEIM HAVANA

50

HAVANA UNCOVERED Blend in with the locals with our insider's guide to the Cuban capital.

U voelt zich een echte Habanero met deze gids voor insiders.

[MARTINAIR INFORMATION]

ALL ABOARD

61

ALL ABOARD Photo competition, travel information and airline destinations.

Fotowedstrijd, reisinformatie en vluchtbestemmingen.

[DUTY FREE SHOPPING]

WINKELN IN DE WOLKEN

71

SKY SHOPPING Gifts, watches, cosmetics and fragrances at tax-free prices.

Cadeaus, horloges, cosmetica en parfum tax-free.

TSAVO OOST, KENIA'S OUDSTE WILDRESERVAAT, HEEFT DE GROOTSTE OLIFANTEN-KUDDES VAN HET LAND, VAAK MET ROOD STOF OVERDEKT (ZIE PAGINA 27)

TSAVO EAST, KENYA'S OLDEST GAME PARK, IS HOME TO THE LARGEST HERDS OF ELEPHANT IN THE COUNTRY, USUALLY COVERED IN RED DUST (SEE PAGE 27)

[ARUBA]

Aruba's 57th Carnival kicks off in November
and dances into the new year

MARIE ELENA MARTINEZ

SEQUINS AND FEATHERS, MUSIC AND LIGHTS

NL Overal klinkt muziek; dansers in uitbundige kostuums vormen een kleurige caleidoscoop terwijl ze zich door de straten van Oranjestad bewegen; de stad is volgepakt met bezoekers en de onderlinge camaraderie viert hoogtij. *Bon Bini!* Welkom bij het carnaval op Aruba.

In 2011 viert het altijd vrolijke Aruba alweer het 57e carnaval van het eiland. Het feestseizoen begint officieel op elf november 's avonds om elf minuten over elf en bereikt zijn hoogtepunt van januari tot en met maart. In die periode vinden er overal – van het meest zuidelijke San Nicolas tot de noordelijke enclaves in Noord – tal van activiteiten plaats voor de meer dan 100.000 eilandbewoners. Muziek en praal worden de norm, met kostuums, dans, wedstrijden en plaatselijke evenementen, waaronder de zogenaamde 'jump-ups' of straatfeesten, die de kleurrijke cultuur van het eiland in beeld brengen.

'Het carnaval is een van de belangrijkste evenementen op Aruba en iedereen kijkt er dan ook enorm naar uit', zegt Gina Lopez, Public Relations Director voor het Arubaanse

EN Swells of music fill the air; elaborate costumes form kaleidoscopes of colour as they dance down Oranjestad's main arteries; visitors and locals line the streets in anticipatory watch; and camaraderie is at an all-time high. *Bon Bini!* Welcome to Aruba's Carnival!

2011 will mark the 57th Carnival on the happy island of Aruba, a celebratory season that officially begins on 11 November at 11:11pm, and reaches critical mass from January through March. During that time, a fury of activity captivates Aruba's 100,000+ natives, infiltrating every nook and cranny, from southernmost San Nicolas to the northern enclaves of Noord. Music and pageantry become the norm as scores of costumes, dances, competitions and local events – including weekly 'jump-ups,' or street parties – reflect and celebrate the island's textured culture.

'Carnival is one of Aruba's most important festivities and each year we look forward to this celebration,' says Gina Lopez, Public Relations Director for the Aruba Tourism Authority. Carnival's roots date back to Roman times, when

**Claire from
Martinair**
... IN ARUBA

'Ik heb gehoord dat de Steelband- en Kostuumshow tijdens het carnaval meer dan de moeite waard is! Tijdens deze wervelende show duizelt het je van de vrolijke klanken en schitterende outfits.'

'Heard that The Steelband and Costume Show during the carnival is worth the visit! During this festive show you will be entertained by beautiful costumes and great steel bands.'

Follow Claire on [official-martinair](https://www.facebook.com/official-martinair). [instagram](https://www.instagram.com/official-martinair). [linkedin](https://www.linkedin.com/company/martinair). [twitter](https://www.twitter.com/official-martinair). [youtube](https://www.youtube.com/channel/UC...). [facebook](https://www.facebook.com/official-martinair). [instagram](https://www.instagram.com/official-martinair). [linkedin](https://www.linkedin.com/company/martinair). [twitter](https://www.twitter.com/official-martinair). [youtube](https://www.youtube.com/channel/UC...).

EEN FESTIJN VAN DEZE
OMVANG VERGT MAANDEN
VAN VOORBEREIDINGEN -
HET HELE EILAND IS ERBIJ
BETROKKEN

A PARTY THIS SIZE REQUIRES
MONTHS AND MONTHS OF
PREPARATION - THE ENTIRE
ISLAND GETS INVOLVED

NL Verkeersbureau. De oorsprong van het carnaval op Aruba gaat terug tot de Romeinse tijd, toen uitzonderlijke uitspattingen altijd gevolgd werden door offerandes aan de goden. Het feest eindigt op Aswoensdag, het begin van de vastentijd en een periode van bezinning en berouw. Het carnaval is uitgegroeid tot het grootste feest op Aruba en steekt niet alleen het oude Rome naar de kroon, maar ook het carnaval in Rio de Janeiro en New Orleans.

'Ik herinner het me altijd als de allereerste zaterdag na nieuwjaarsdag', vertelt eilandbewoner Osyth Henriquez over de Fakkeloftocht. 'We dansten vroeger op het ritme van de fanfare-korpsen.' Christian Hoogland, floormanager van het immens populaire Madame Janette, is het ermee eens. 'Dat is het beste evenement van het hele carnaval. De fakkelofterocht brengt de mensen samen en zet de toon voor de komende evenementen.'

De hele gemeenschap van Aruba is betrokken bij het carnaval, van sociale clubs en scholen tot het bedrijfsleven. Bezoekers aan het eiland die mee willen doen aan het carnaval hoeven zich alleen maar aan te sluiten bij een van deze groepen. Zowel overdag als 's avonds vinden er feesten plaats die iedereen de kans bieden om te dansen op de muziek van plaatselijke bands. Restaurants en bars bieden speciale carnavalsmenu's en -gerechten. Jonge vrouwen dingen fanatiek mee om een van de titels van Koningin van het Carnaval te bemachtigen, terwijl bij de kinderoptochten (in Noord, San Nicolas en Oranjestad) opgetogen kinderen in glinsterende en kleurrijke kostuums meelopen. 'We zijn speciaal voor de kinderoptocht een fanfareband begonnen, omdat onze drie zontjes dolgraag eraan mee wilden doen', aldus Henriquez. 'Het is een kleurrijke tijd van het jaar en iedereen probeert een bijdrage aan het feest te leveren.'

Het carnaval in Aruba staat vooral bekend om de uitstekende muziek. 'Je kan het carnaval natuurlijk overal vieren, maar je moet eigenlijk ergens zijn waar je de muziek ervaart. De drums, de passie en de vrolijkheid van de mensen', zegt Hoogland.

Centraal staan de calypso en de optochten. In de calypso-wedstrijd worden inheemse muzikale composities en sociaal commentaar gepresenteerd tegen een achtergrond van calypso, terwijl de optochten of 'road marches' zich kenmerken door pakkende melodieën en bewegingen. De winnaar van vorig jaar, Dushi Band of Aruba, kan dit jaar rekenen op flinke concurrentie, want het muziekfestival trekt ruim 10.000 bezoekers.

Een feest met de omvang van het carnaval op Aruba vergt maandenlange voorbereiding. Gezinswoningen veranderen in timmermanswerkplaatsen en naaifabrieken, die voorop lopen bij het creëren van ensembles met veren en lovertjes voor de deelnemers en praalwagens die de populaire canavalsoptochten luister bijzetten. 'Ik had vroeger een decoratiewinkel en vaak waren we dagenlang zoet met het opblazen van allerlei ballons of met het verfraaien van de kostuums van mijn favoriete evenement, de

EN extreme indulgence followed by offerings to the Gods was ritual behaviour. Timed to end before Ash Wednesday – the beginning of Lent and a period of repentance – Carnival has definitely emerged as Aruba's premier party, rivalling not only ancient Rome, but Rio de Janeiro and New Orleans as well.

'I always remember it as the first Saturday after New Year's Day,' says Aruba resident, Osyth Henriquez, of the Torch Parade. 'We used to jump to the rhythm of the brass bands in the streets.' Christian Hoogland, floor manager of the ever-popular Madame Janette, concurs. 'It's the best of Carnival's many events. The Torch Parade brings people together, and sets the pace for the festivities to come.'

During Carnival, the entire Aruban community is involved – from social clubs to schools to private organisations. Visitors to the island just need to associate with any of these groups to gain inside access to the action. Daily and nightly parties are in regular rotation, and give everyone a chance to dance to Aruba's collection of local bands, and restaurants and bars

offer Carnival-themed specials. Girls of all ages prance and primp for the island's various Carnival Queen titles, while the Children's Parades (in Noord, San Nicolas and Oranjestad) feature proud kids in glittering, rainbow-dyed attire. 'We formed a brass band for the Children's Parade because our three young boys desperately wanted to participate,' says Henriquez. 'It's a very colourful time of year, and everyone does their part in contribution.'

Aruba's Carnivals are always remembered for their awesome music. 'Though you can celebrate Carnival anywhere, you have to be

where the music is to feel the drums, passion, and happiness of the people,' says Hoogland. Taking centre stage are the Calypso and Roadmarch Contest Competitions. In the Calypso contest, original musical compositions and social commentary are presented against a backdrop of Calypso, whereas road marches have catchy melodies and movements, usually performed in unison. Last year's winner, Dushi Band of Aruba, will have some stiff competition as this popular music festival attracts over 10,000 people.

Make no mistake; a countrywide party of Carnival's magnitude takes months and months of preparation. Residential homes morph into carpentry shops and sewing factories that take the lead in the creation of feathered and sequined ensembles for the many marchers and floats that pepper Carnival's beloved processions. 'I used to have a decorating store, and we would spend days blowing up all sorts of balloons, or garnishing the costumes for my favourite event, the fantastic Lighting Parade,' remembers Henriquez, owner of local Savaneta restaurant, The Old Man and the Sea. Ever since 1981, Tivoli Club, Aruba's oldest social club, has

■ ■ Carnival has definitely emerged as Aruba's premier party, rivalling not only ancient Rome, but Rio de Janeiro and New Orleans as well ■ ■

BUY ON BOARD

TISENTO RING SET OF THREE

Geef uw carnavalsoutfit extra glans met deze ring. U vindt meer informatie op pagina 83

Add some sparkle for Carnival with this glam ring. See page 83 for more details

€119,00

NL Lichtoptocht', herinnert Henriquez zich, eigenaar van het restaurant The Old Man and the Sea in Savanetta. Al sinds 1981 organiseert de Tivoli Club, de oudste sociale club van Aruba, de Lichtoptocht, een magisch nachtelijk extravaganza. Vanaf acht uur 's avonds zwermen de Arubanen door het centrum van Oranjestad. De in hun kostuums genaaide kleine lichtjes zorgen voor een prachtige sfeer.

In het eerste weekend in maart bereiken de vele evenementen hun werkelijke hoogtepunt. De steden San Nicolas en Oranjestad worden dan afgesloten en de toeschouwers nemen nog één keer plaats langs de optochtroutes. 'De beste plek om het carnaval te beleven is gewoon op straat', aldus Henriquez, die nu al twintig jaar aan het carnaval deelneemt.

EN produced the Lighting Parade, a magical nighttime extravaganza. Arubans wind their way through downtown Oranjestad, beginning at 8pm, as tiny lights sewn into their costumes create a shimmering, starry effect.

The first weekend in March represents the culmination of Carnival's many events, when the cities of San Nicolas and Oranjestad shut down as bystanders fill the parade routes one last time. 'The best place to watch Carnival is just alongside the streets,' says Henriquez, who has taken part in Carnival for the past 20 years.

'Nowadays,' she continues, 'there are spectator trailers of all shapes and sizes to oversee the action, but since these spots are won by lottery, most Arubans are content cheering from the sidelines.'

NL BELANGRIJKE CARNAVALSDATA:

11 NOVEMBER:
Officiële opening van het carnavalsseizoen
8 JANUARI:
Fakkeloptocht, Oranjestad
5 FEBRUARI:
Grote Finale Calypso en Roadmarch Contest
19 FEBRUARI:
Verkiezing Koningin Carnaval
20 FEBRUARI:
Kinderoptocht, San Nicolas
26 FEBRUARI:
Tivoli Lichtoptocht
5 MAART:
Jouvert Morning en Grote Carnavalsoptocht, San Nicolas
6 MAART:
Grote Carnavalsoptocht, Oranjestad
9 MAART:
Ash Wednesday

EN IMPORTANT CARNIVAL DATES:

NOVEMBER 11:
Official Opening of Carnival Season
JANUARY 8:
Torch Parade, Oranjestad
FEBRUARY 5:
Grand Final Calypso and Roadmarch Contest
FEBRUARY 19:
Carnival Queen Election
FEBRUARY 20:
Children's Parade, San Nicolas
FEBRUARY 26:
Tivoli Lighting Parade
MARCH 5:
Jouvert Morning and Grand Carnival Parade, San Nicolas
MARCH 6:
Grand Carnival Parade, Oranjestad
MARCH 9:
Ash Wednesday

NL 'Vandaag de dag', vervolgt ze, 'zijn er ook wagens voor toeschouwers van waaraf je een goed uitzicht hebt, maar voor de beperkte plaatsen moet je deelnemen aan loterijen. De meeste Arubanen staan net zo lief aan de zijkant te juichen.' Terwijl de uren verstrijken en de temperatuur oploopt tot zo'n 27 graden, neemt het enthousiasme toe en worden er vriendschappen gesloten onder het eten, drinken en dansen. Feestgangers in uitbundige outfits sluiten zich aan bij de praalwagens en live bands. Geheel in de geest van het thema van de individuele groepen bewegen ze zich door de straten, onderwijl toegejuicht door de vele enthousiaste toeschouwers.

De Grote Carnavalsoptocht in San Nicolas is een combinatie van een pyjama party, of 'jouvert morning' zoals het eigenlijk heet, en een jump-up. Het begint bij het eerste ochtendgloren en gaat door tot in de kleine uurtjes. De volgende dag is het tijd voor de 57e Grote Carnavalsoptocht in Oranjestad, een fiesta die rond het middaguur begint en de hele dag duurt. De Grote Optocht in Oranjestad trekt de meeste toeschouwers en deelnemers. De route slingert zich door verschillende woon- en winkelwijken en staat borg voor een opwindend weekend, zeker in combinatie met een bezoek aan San Nicolas.

Op de vooravond van Aswoensdag wordt het carnavalseizoen afgesloten met de verbranding van een levensgrote pop van Koning Momo, de koning van het carnaval. En mocht u het gemist hebben, geen nood want de geest van het carnaval op Aruba keert volgend jaar weer terug. Met net zoveel pracht en praal. 🎉

i Voor een volledig overzicht van alle evenementen, zie www.aruba.com

EN Anticipation grows as the hours pass, friendships form around food, drink, and song. Then, under an 80°F/27°C sun, groups of revellers in elaborate outfits join live bands and outrageous floats. In the spirit of each individual group's theme, celebrants twirl their way through the streets to the shouts of Aruba's many delighted onlookers.

The Grand Carnival Parade in San Nicolas is a combination pajama party or *jouvert* (street party) morning, and jump-up, beginning before dawn and lasting well past dusk. The next day features Carnival's marquee event – the 57th Grand Carnival Parade. An all-day fiesta that starts at noon, the Grand Parade in Oranjestad draws the most spectators and participants. The route snakes through residential and commercial neighbourhoods and makes for an exhilarating weekend when combined with San Nicolas.

As the revellers retreat, on the eve of Ash Wednesday, the burning of the life-size effigy of King Momo – the King of Carnival – signals the end of the Carnival season. But don't you worry if you missed it – the spirit of Aruba's Carnival will return with equal amounts of pomp and circumstance when next season begins. 🎉

i A full calendar of events can be found at www.aruba.com

CARNIVAL IS EEN SPECTACULAIRE MIX VAN UITBUNDIGE KOSTUUMS, VROLIJKE FEESTEN, FRAAI VERSIERDE WAGENS, FAKKEL-OPTOCHTEN EN GOEDE MUZIEK

CARNIVAL IS A SPECTACULAR MIX OF ORNATE COSTUMES, FUN PARTIES, BRILLIANTLY DECORATED FLOATS, TORCHLIGHT PARADES AND – OF COURSE – GREAT MUSIC